

Gunnar Jönsson
046-355922
gunnar.jonsson@lund.se

Kommunfullmäktige

Motion från Karin Svensson Smith (MP) och Ewa Björnberg (MP) Omvandla klippta gräsmattor till stadsängar

Sammanfattning

Miljöpartiet föreslår i en motion att kommunfullmäktige ger tekniska nämnden i uppdrag att återkomma med förslag på vilka gräsmattor i Lunds kommun som kan omvandlas till stadsängar.

Kommunfullmäktige föreslås besvara motionen med vad tekniska nämnden anfört i ärendet.

Beslutsunderlag

Miljöpartiets motion den 16 maj 2019
Tekniska nämndens beslut den 17 september 2019, § 219, jämte bilaga
Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 2 oktober 2019

Barnets bästa

Motionen har ingen direkt verkan på barn och unga.

Ärendet

Miljöpartiet föreslår i en motion att kommunfullmäktige ger tekniska nämnden i uppdrag att återkomma med förslag på vilka gräsmattor i Lunds kommun som kan omvandlas till stadsängar.

Miljöpartiet anför bland annat:

Lunds kommun kan bidra till livsmiljöer för hotade arter genom att omvandla klippta gräsmattor till ängsmarker. Anläggning av stadsnära ängar har gjorts i Växjö, Malmö, Uppsala, Göteborg och andra städer. Att ersätta några klippta gräsmattor bör vara ett väsentligt inslag i förverkligande av grönplanen för kommunen. Beroende på vad marken passar för kan olika ängstyper väljas. En ängsmarks rika flora bidrar till en rik fauna, bland annat pollinerande insekter vilket leder till att pollineringen av bärbuskar och fruktträd ökar i området. Valet av växter på ängen kan bero på vilka insekter man vill värna.

2019-10-02

Diarienummer

KS 2019/0426

Syftet med ängsmarksprojektet i Växjö var att öka arealen blommande gräsmark och samtidigt minska kostnaden för parkdriften. Den intensiva skötseln av traditionella gräsmattor innebär att årskostnaden för dessa ytor är nära det fyrdubbla mot ängsmarkslika gräsmattor.

Tekniska nämnden har yttrat sig över motionen och anför:

Tekniska nämnden har arbetat med att skapa ängar sedan många år tillbaka. I början av 90-talet gjordes en differentiering av klippintervall för gräsytor för att spara pengar på skötsel. Under senare decennier har anläggandet av ängar snarare syftat till att förbättra den biologiska mångfalden och ett flertal olika metoder har prövats och utvärderats.

Under LIP I (Lokala Investerings Programmet) som pågick under åren 1998-2001 anlades ängar och fältskikt i befintliga buskage i många av parkerna. I två projekt, på Sankt Hans Backar och i Jaktparken togs matjorden bort för att magra ur jorden, på flertalet andra ställen användes insådd eller pluggplantor för att öka variationen i florin. Arbetet har fortsatt under LIP II, i flera olika LONA-projekt (Lokala naturvårds-satsningar) och genom den ordinarie skötseln. I nyanlagda parker, exempelvis i Råby Sjöpark finns exempel på ytor med "urbana ängsmarker" och under sommaren 2019 har en gräsyta i Patrik Rosengrens park ställts om till långgräs (LONA-projektet Västers vilda liv TN 17/661). Totalt finns ca 60 ha slåttgräs/äng (skötselklass GVI) på parkmark i Lund. Ytterligare arealer äng finns på stadsnära naturmarker.

För att nå acceptans från allmänheten för omställning från vanlig gräsmatta till äng eller långgräs bör det göras genom en medveten gestaltning av parken i fråga. Oklippta öppna ytor orsakar ofta klagomål från närboende då många tycker det ser ovårdat ut, får hösnuva eller är rädda för ormar och fästingar. Förvaltningens erfarenhet visar att långgräs och äng passar bäst i lite större parker och i vägslänter med ett visst avstånd till bebyggelse samt att en kombination av kort gräs och långgräs fungerar bra för att bibehålla rekreativa kvaliteter och för att parken ska kännas omhändertagen, trygg och attraktiv.

Tekniska förvaltningens ambition är att fortsätta arbeta långsiktigt och kontinuerligt för ökad biologisk mångfald i tätorterna och för en

2019-10-02

Diarienummer

KS 2019/0426

större omfattning av äng och långgräs på lämpliga ytor och platser. Olika metoder – allt från avbaning av matjord och insådd av ängsflora till att endast släppa upp befintlig grässvål eller så in halvparasitiska växter som utarmar de triviala gräsen – är lämpliga på olika ställen i kommunen. Nyanläggning av ängsmark är särskilt lämpligt i nybyggnadsprojekt där alven blottas inom entreprenaden.

Tekniska nämnden har antagit *Handlingsplan för Grönprogram för Lunds kommun* (under förutsättning att Grönprogram för Lunds kommun antas av kommunfullmäktige) med åtgärden "Stärk den biologiska mångfalden i skötselplaner i parker och kommunala anläggningar". Denna åtgärd bedöms kunna genomföras inom ram och tekniska förvaltningen anser därför att arbetet med omställning från klippt gräsmatta till långgräs och ängsmark omfattas av befintligt uppdrag. Andelen långgräs på kommunal parkmark kan användas som en indikator för att mäta förvaltningens uppfyllnad av ovanstående åtgärd, och för att säkerställa att förvaltningen arbetar aktivt med frågan.

Ekonomiska konsekvenser

Tekniska nämnden anför att erfarenheter visar att det ofta krävs en viss investering för gott resultat ur både rekreativt och biologiskt hänseende. Gestaltningen med klippta gångar och gläntor i långgräset ger dock att långgräsytorerna har ungefär motsvarande driftkostnad som regelbundet klippta gräsytor.

Kommunkontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att besvara motionen med vad tekniska nämnden anför.

Christoffer Nilsson
Kommundirektör

Carin Hillåker
Biträdande kommundirektör

Beslut expedieras till:
Kommunstyrelsens arbetsutskott
Akten.